

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Bibliotheca Scriptorvm Sacri Ordinis Cisterciensis Elogiis Plvrimorvm Maxime Illvstrivm Adornata

Visch, Charles de

Coloniæ Agrippinæ, 1656

D.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38433

Grammaticalia quadam opuscula, quæ cum tanto olim scholarum totius Germaniæ applausu accepta fuerunt, ut passim Authori *Archigrammaticæ* nomen imponeretur; teste Ioanne Ditmaro, in historia Campensi, quam edidit (paucis mutatis) Longelinus, in notitijs Abbatiarum Ord. Cisterc. Huius etiam meminerunt Petrus Cratopolius, lib. de Episcopis Germaniæ, & Arnoldus Wion, ligni vitæ cap. 47. Hic quoque putatur fuisse ille Mr. Conradus, concionator B. Elizabethæ Landgraviæ Hassiæ, qui vitam eius conscripsit, quam compendiauit Theodoricus de Thuringia Ord. Præd. Qui præterea unâ cum Remundo Abbate Ebribacensi Ord. Cisterc. & Sifrido Archiepiscopo Moguntino, Romam scripsit examinationem vitæ & miraculorum eiusdem Sanctæ Elizabeth, cuius scripturionis meminit Molanus in Annot. ad Vlnardum, 19. Nouembri.

Cæterum monasterium de *Heyna*, nunc coniunctum esse monasterio Veteris Montis, unâ cum vsu Pontificalium, &c. scriptis nuper ad me litteris, intimaui Reuerendissimus Veteris Montis Abbas, Ioannes Blanchenberg, S. Theol. Doctor, qui pariter mentionem faciens huius nostri Conrati, vocat illum *Scriptorem nobilissimum*. Ut mirum sit, potuisse esse ignotum Seguino ordinis nostri scriptori tam exacto, nisi forte hunc intelligat, quem authorem facit concionum sacrarum & distinguit à Conrado Theologo, ut supra vidimus, in Conrado Fontis Salutis Monacho.

Conradus Leontorius, vulgariter, de *Leonbergh*, monachus clarissimi cœnobij Mulbrunnensis, in Diocesi Spirensi, ac Ducatu Wirtenburgico; philosophus ac poëta excellens, nec non & trium principalium linguarum peritus, (teste Trithemio,) scripsit varia tam prosa, quam metra, ex quibus extant.

Kolumen magnum epistolarum.

Orationum, varij argumenti, lib. 1.

Diuersorum carminum, lib. 1.

Denique & *Nota ad privilegia ordinis nostri*, à *Ioanne Cistercij Abbate publicata* quæ sæpè citantur à Reuerendissimo Manriquez, in annalibus suis. Vide illum tomo 1. folio 76. Eandem quoque notarum meminit Reuerendissimus Veteris Montis, in litteris suis ad me datis 18. Octobris, anni 1648. Hunc quoque Authorem Bibliothecæ suæ adscripsit Conradus Gelnertus, ex Trithemio. Porro, Mulbrunnense Monasterium superiori sæculo à Lutheranis occupatum, & in seminarium ministrorum conuersum, nuper anno 1630. auctoritate Cæsareâ (expulsiis ministris Lutheranis) ordini Cisterciensi fuit restitutum, eique præfectus Abbas R. Dominus Chrystophorus Schaller, religiosus Monasterij Lucellensis, in Alsatia, vir pietate & doctrina clarus, cui postea successit Bernardinus Buchinger, vir Prædecessori suo dignissimus, qui scriptis suis hoc opus etiam honorauit, ut supra vidimus, littera B.

Cornelius Pelusius, Calaber, S. Theol. Doctor, monachus S. Ioannis in Flore, seu, Florentis, ord. Cisterc. scripsit:

De monasterijs Cisterciensibus Regni Neapolitani, lib. vnum.

Item, *Vitam insignem cuiusdam religiosi sanctitate illustri eiusdem cœnobij S. Ioannis*, quæ M. S. extat apud Reuerendissimum Vghellum, Romæ.

D.

D *Amianus Tomariensis in Lusitania*, Prior, & Præfectus generalis ordinis militaris Cisterciensis, de Christo, edidit Vlissiponæ lingua vulgari *Constitutiones, & privilegia eiusdem ordinis*. Longelinus in notitijs cœnobiorum Ord. Cisterc. lib. 10. fol. 11.

Daniel,

Daniel, s. Abbas, P. Valdsalsij in Bauariâ, Frederico Barbarossæ Imperatori percharus, eiusdemque per Lombardiam, Apuliam, & Siciliam iter facientis, indiuiduus comes, scripsisse legitur, *Opus amplum & insigne*, titulo, *Papia*. Quod, quale sit, aut de quibus tractet, nondum didici.

Longelinus in notitijs suis. Obijt Daniel anno 1196.

Didacus de Cesspedes, natione Hispanus, religiosa vota Deo nuncupauit in Monasterio Vallis Ecclesiarum; Superiorum tamen dispositione, diu in Monasterio Montis Salutis habitauit. Vir fuit affectu & cultu Deiparæ Virginis singulariter excellens; vt autem & in alijs eundem affectum efficacius excitare posset, scripsit, impri- mique curauit, librum quendam. *De laudibus Virg. is Matris*, in 4°. Item & alium pariter impressum, *De miraculis Deiparæ Montis Salutis*.

Chrystomus Henriquez in Phœnice.

Didacus Marfil, Hispanus Monachus Saltus noualis, (vulgo, *Sandoual*) vir singulari ingenij acumine, & memoriæ felicitate præditus fuit. Hinc absolutis Philosophiæ & Theologiæ cursibus, studio (vt vocant) positiuo, cõcionandique exercitio applicatus, breui, nominis sui claritate, vniuersam impleuit Hispaniam; inter nominatissimos quoque concionatores æstimatus, nemini secundus. Vndè in celebrioribus etiam vrbibus, magnum eius natum desiderium. Ipsa Toletana ciuitas (non nisi excellentes viros admittere consueta) vtrò ei pulpitum obtulit, magnoque concursu, applausu, & admiratione, eum longo tempore concionantem audiuit. Verum Religiosi Saltus noualis, non ferentes diutius exemplis & doctrina illius frustrari, eum in Abbatem experierunt, & obtinuerunt. Præfuit postea & alijs Monasterijs, ac tandem etiam toti congregationi.

Scripto reliquit *Aliquot volumina doctarum con-*

cionum. Item:

Volumen egregium de laudibus B. Mariæ Virginis. Obijt in Monasterio Montis Salutis, anno Domini 1621. Henriquez supra, Authori coæuus.

Didacus Sanches, siue, Sanctius, Carracetensis Monasterij in Hispania monachus, vario scientiarum genere, nec minus pietate, & animarum zelo celeberrimus, scripsit stylo docto, & terso, *Opus amplum, cui titulum præfixit: Agricultura spiritualis*. Impressum fuit Burgis, apud Baptistam Barellinum, anno 1603.

Henriquez supra.

Dispositiones Parisijs factæ, ad instantiam Caroli VIII. Francorum Regis, per 49. Abbates, pro reformatione ordinis Cisterciensis, anno 1493. vnâ cum Tractatu, de modo antiquo eligendi Abbates in ordine Cisterciensi: M. S. seruantur in monasterio de Laude, in Flandria. Catalogus librorum manu scriptorum eiusdem cœnobij apud Sanderum, parte 2. Bibliothecæ Belgicæ manu scriptæ. extant etiam apud me, in antiquo codice M. S.

Dionysius Arriola, Vallis bonæ monachus, S. Theologiæ in Complutenfi nostro collegio cum acclamatione Professor.

De Benedictionibus Patriarcharum, super caput 49. Geneseos, commentaria erudita satis, reliquit, quæ in Bibliotheca collegij Salmanticensis seruantur manuscripta. Ex relatione, quæ supra.

Dionysius, Chalsij seu Caroli loci monachus, natiuitate Gallus, patria Syluænectensis, vir bonis moribus, & doctrina spectatissimus, *Vitam as miracula Sancti Guillelmi Bituricensis Archiepiscopi, & quondam Chalsiana domus Abbatis 7. in epitomen redegit*. Vixit anno saluris 1230. Seguinus, eiusdè cœnobij Prior, in Bibliotheca sua M. S. Vita Sancti Guil. extat in Rubra valle suppresso Authoris nomine, qui tamen fuit Sancto coæuus. Et ex hac suum compendium sumpsit Surius, teste Molano in annot. ad Martyrol. 10. Ianuarij.

Dionysius, dictus Cisterciensis, monachus cuiusdam cœnobij ordinis nostri, ingenio acutus, Theologiæ professor eximius, & philosophus subtilis scripsit, & in lucem emisit, *In Magistrum sententiarum commentarios*, omni scholastica eruditione referatissimos. Horum meminit Nicolaus Belny, S. Theol. Doctor, in epistola quam scripsit ad Reuerendum Patrem Robertum de la Tourete, Caroli loci Abbatem, Theologiæ profectorem, nec non totius Cisterciensis ordinis Procuratorem Generalem, his verbis: Dionysij doctrina ingenia hominum pascit, animos vehementer impellit, Sorbonichatum roborat & acuit, magnam & vberem tradit Theologicarum difficultatum materiam. Eius doctrina semper visa est mihi accommoda ad omnem respondendi & arguendi usum, velut apis argumentosa, sermè singulorum Doctorum de partibus est dulcorata, non solum difficultatum meandrose uoluit & referat. Stylo eleganti & claro sententiarum libros confecit, ita ut *Doctor Clarus & Subtilis* nuncupari mereatur. Dicebat Plato: Beatas ciuitates fore, si aut philosophi imperarent, aut principes philosopharentur: Religio Cisterciensis beata censetur, quæ tanti viri doctrina & eruditione fuleitur, & ornatur. In nostro Dionysio siquidem mera breuitas est, quæ ad percipiendas res cognitatas, imprimis est amica; cui quidem breuitati adhæret fecundissima sententiarum vbertas, paucis verbis comprehensa, ita ut ea de Beati Dionysij sapientissimi Sancti Pauli discipuli officina deprompsisse videatur, ad eliminandas hæretes: doctrina enim accommodata est, ad explantandas de agro Domini falsitates, ad progressus Sorbonicos apprimè necessaria. Hæc citatus Nicolaus, apud Seguinum in Bibliotheca M.S. Vbi & aliam de doctrina & scriptis Dionysij nostri profert censuram, duobus constantem versibus, Parisijs factis vulgatis, nimirum:

*Sensu Theologia donat Dionysius alta,
Sanctorum monstrat antiqua volumina Patrum:*
Solebant commentaria hæc impressa venundari Parisijs à Pontio le Prenz. Vidi & ego exemplar vnum antiquo charactere impressum Duaci in Seminario Regio.

Dionysius Cychus, natione Cantaber, monastica Cisterciensium vota in Monasterio Vallis bonæ Deo nuncupauit. Vir corpore pusillus, at iudicio magnus, ingenij acumine, & memoriæ felicitate excellens. Quibus cum accessissent studiorum amor, & in ijs addiscendis pertinax diligentia, magnos fecit progressus; adeo ut Doctoralem S. Theologiæ lauream in Complutensi Vniuersitate adeptus, eandem scientiam multis annis frequentissimo auditorum concursu, & plausu, docuerit. Anno 1626. collegio Cisterciensi, in eadem Complutensi Academia Abbas præerat. Scripsit

In diuersas partes Summa D. Thomæ Aquinatis, doctæ commentaria.

Vnam etiam Reuerendissimi Patris Petri de Lorcæ (de quo infra,) quæ impressa extat ante tomum de Incarnatione, ipsius Lorcæ; quem tomum ipse Dionysius luci dedit, dispositis materijs, & ad articulos Thomæ aptatis. Adiunxit etiam huic operi *Insignem præfationem*, in qua lucè quoque promittit pluribus alijs lucubrationibus ipsius Lorcæ. Vixit adhuc à paucis annis.

Vide Henriquez in Pœnice.

Dominicus de Aldave, familia nobili in Cantabria natus, religionem amplexus est in Hortensi cœnobio. Vir fuit raris naturæ dotibus præditus, & grauioribus omnibus disciplinis excultissimus. Philosophiam in Meyrensi collegio theologiam in Monte Ramorum professus est, cum fructu eximio. Eius quoque ingenium & doctrinam experta & admirata est Salmanticensis Academia. Tandè Hortense Monasterium illum sibi vendicans, Abbatem coluit: imò

& vni-

& vniuersa Congregatio (an. 1626.) Reformatorem generalem.

Scripti in vniuersam Aristotelis Logicam: in Isaagogen Porphyrij: in Physicam: & in Metaphysicam.

Varios quoque tractatus theologicos, teste Henricus, supra; qui tamen se horum titulos ignorare fateatur.

Dunensis cœnobij (alias S. Saluatoris) in Hybernia in Agro Kilkennyensi, Monachus anonymus, scripsit anno 1511: iussu Caroli Canenach Abbatis sui, *Annales Hybernicos*, quos continuauit vsque ad tempus suppressionis Monasteriorum in Hybernia. Iacobus Waræus, libro de Episcopatibus Lageniæ, & Monasteriis Cisterciensium in Hybernia, referente R. Patre Guardiano Recolletorum Hybernicorum Louanij.

Dunensis nostri cœnobij Religiosi varij anonymi, præclarissima olim scripta posteris suis reliquerunt, in omni plane scientia; ex quibus tamen si pleraque superiori sæculo perierint in vastatione Monasterij per Geusios & Hugonotos, non pauca tamen adhuc rabiem illorum euaserunt, quæ etiamnum in Bibliotheca nostra asseruantur, sed aliis scriptis anonymis ita permixta, vt discerni nequeant. Vide infra, verbo Ioannes de Wardo. Extat catalogus Bibliothecæ nostræ M. S. (æ me anno 16:8 concinnatus) parte 1. Bibliothecæ Belgicæ M. S. anno 1641. publicatæ per Antonium Sanderum Canonicum Ipresensem, &c. Infulis, ex officina Tussani le Clercq.

Habeo & penes me alium adhuc catalogum eiusdem Bibliothecæ M. S. notabiliter auctiorẽ multorum codicum accessione, quem postea anno 1644. compilauit.

Quidam Dunensium nostrorum Anonymorum scripto reliquerat Libellum insignem *Spiritualium consolationum*, qui anno 1653. ex Autographo in lucem productus est sub hoc titulo *Sacrarum consolationum Pharmaca, ex præscriptione SS. Patrum*. Brugis, typis Alexandri Michiels

Vid. supra, verbo, *Benedictus de Bacquere*. Libellus idem mox in linguam Flandricam translatus per R. P. Ioannem van Blutterfrick, Carthusianum, impressus fuisse per eundem Impressorem, eodem anno.

Dunstanus, Ordinis Cistere. Scripsit *Sermones de Tempore*, qui solebant seruari in S. Martino Tornaci, & apud Minores Colonienfes. *Bunderius, in Indice libb. M. SS.* tit. D. n. 50. & 51.

E.

SANCTVS EAILREDYS, Abbas, vide supra, *Sailredus*, Littera A.

Eberardus (alio Ebrardus) Claravallensis Monachus, vna cum aliis duobus eiusdem cœnobij Monachis, & totidem nouitiis, *miracula quæ Sanctus Pater Bernardus Spira coram Conrado 3. Imperatore, & aliis in locis per Germaniam & Belgium edidit studiose collegit, atque Clericis Colonienfis Ecclesiæ dedicauit*. Huius operis initium est: *Dominis & amicis suis, Clericis Ecclesiæ Colonienfis, salutem dicunt fratres & amicorum, Ebrardus, Gerardus, Gaufridus, qualescunque Monachi; Philippus Leodiensis, Volhemarus Canstans. Ceterique tyrones spiritualis militia, &c.* Ita Seguinus in Bibliotheca, ex archiuis (vt ait) cœnobij Sanctimonialium Pontis Dominarum. Reuerendissimus verò Angelus Manriquez, tomo 2. *Annalium Cisterciensium* ad annum Domini 1153. cap. 11. num. 6. scribit, *miracula hæc à S. Bernardo patrata esse, dum crucem contra paganos prædicaret, atque in 3. libros digesta, quorum librorum solummodo 2. fuerit conscriptus ab hoc nostro Eberardo, cum 4. suis confratribus ad clericos Colonienfes; primum vero conscriptum esse à Philippo Claravallensi Monacho, ad Henricum Regis Galliæ Fratrem tunc (vt ait) Rhenensem Archiepiscopum: tertium denique, per quendam Godefridum Monachum, ad*